

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

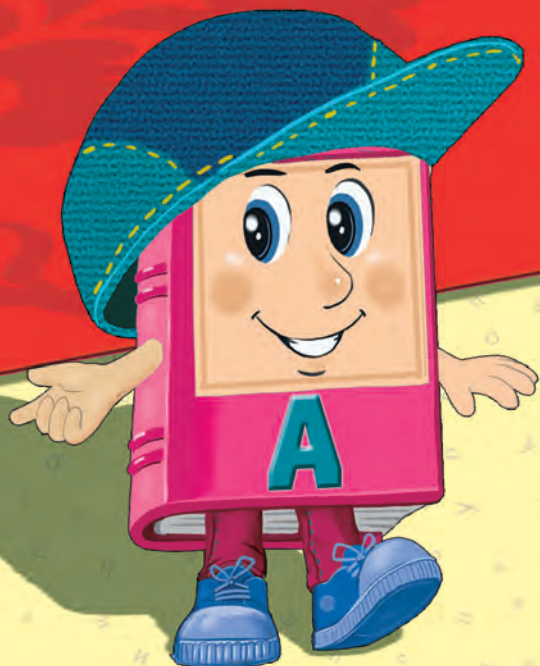
НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА
2
клас

Л. І. Тимченко, І. В. Цєпова

ДИВОСЛОВО

УКРАЇНСЬКА МОВА

НАВЧАЛЬНИЙ ЗОШИТ

1
частина

УДК [304:37.016](076.5)

T41

**Схвалено для використання у закладах загальної середньої освіти,
які працюють у межах дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня
за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти
в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової освіти»
(лист Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти і науки України
від 04.09.2018 № 22.1/12-Г-815)**

Рецензенти:

Д. В. Ротфорт, кандидат педагогічних наук,
методист з питань початкової освіти КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»,
учитель вищої категорії, учитель-методист,
А. М. Назаренко, старший учитель,
учитель вищої категорії кафедри початкової освіти СЕПШ ХГУ «НУА».

Тимченко Л. І.

T41 Дивослово. Українська мова. Навчальний зошит для 2 класу закл. заг. серед. освіти. : У 4-х ч. Ч. 1 / Л. І. Тимченко, І. В. Цєпова. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018. — 48 с., іл.

ISBN 978-617-09-4754-3

Навчальний зошит розроблений відповідно до Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87.

Матеріал першої частини навчального зошита призначений для 1–8 тижня навчального року. Посібник побудований з метою реалізації Концепції Нової української школи та відповідає Типовим освітнім програмам, затвердженим Наказом МОН України від 21.03.2018 № 268.

Навчальний матеріал подано у цікавій і доступній формі з урахуванням психологічних особливостей другокласників.

Призначено для учнів 2 класу закладів загальної середньої освіти, вчителів початкових класів.

УДК [304:37.016](076.5)

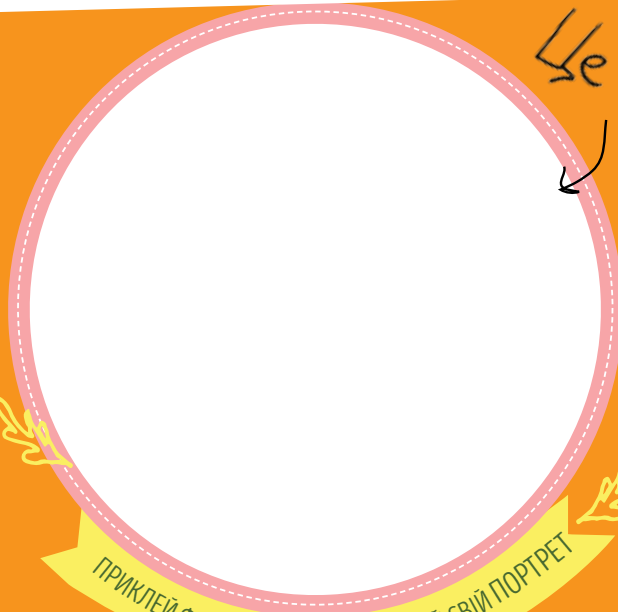
ISBN 978-617-09-4754-3

© Л. І. Тимченко, І. В. Цєпова, 2018
© В. І. Труфен, художнє оформлення, 2018
© Н. В. Крідченко, ілюстрації, 2018
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2018

НАВЧАЛЬНИЙ ЗОШИТ № 1

Three horizontal white bars for writing a name and surname.

ПРИКЛЕЙ ФОТОГРАФІЮ АБО НАМАЛЮЙ СВІЙ ПОРТРЕТ

МЕНІ РОКІВ
Я НАВЧАЮСЯ В КЛАСІ
Я МЕШКАЮ В МІСТІ/СЕНІ.....

Умовні позначки

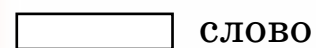
прочитай

послухай

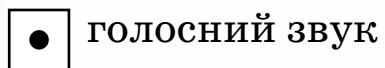
поміркуй,
дай відповідь

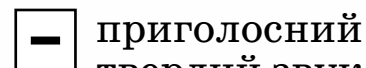
слово

.?! речення

голосний звук

приголосний
твердий звук

приголосний
м'який звук

запиши

збери слово,
речення, текст

виконай логічне
завдання

виконай
завдання
в парі

допиши

перевір, виправ
помилки

запам'ятай
словникове слово

розкажи

Дорога _____!
ім'я

Дорогий _____!
ім'я

Запрошую тебе у велику подорож до дивовижного світу української мови. Ти вже знаєш, що називають слова і як вони звучать. Знаєш всі букви українського алфавіту, умієш читати й писати. Але в українській мові є ще багато таємниць. Ми помандруємо далі, щоб крок за кроком розкривати їх. Захопи із собою уважність, старанність і кмітливність.

А я — твій друг Дивослово — допоможу тобі подолати всі труднощі і перешкоди.

Тож, вирушаймо в путь! Щасливої нам дороги і цікавих пригод!

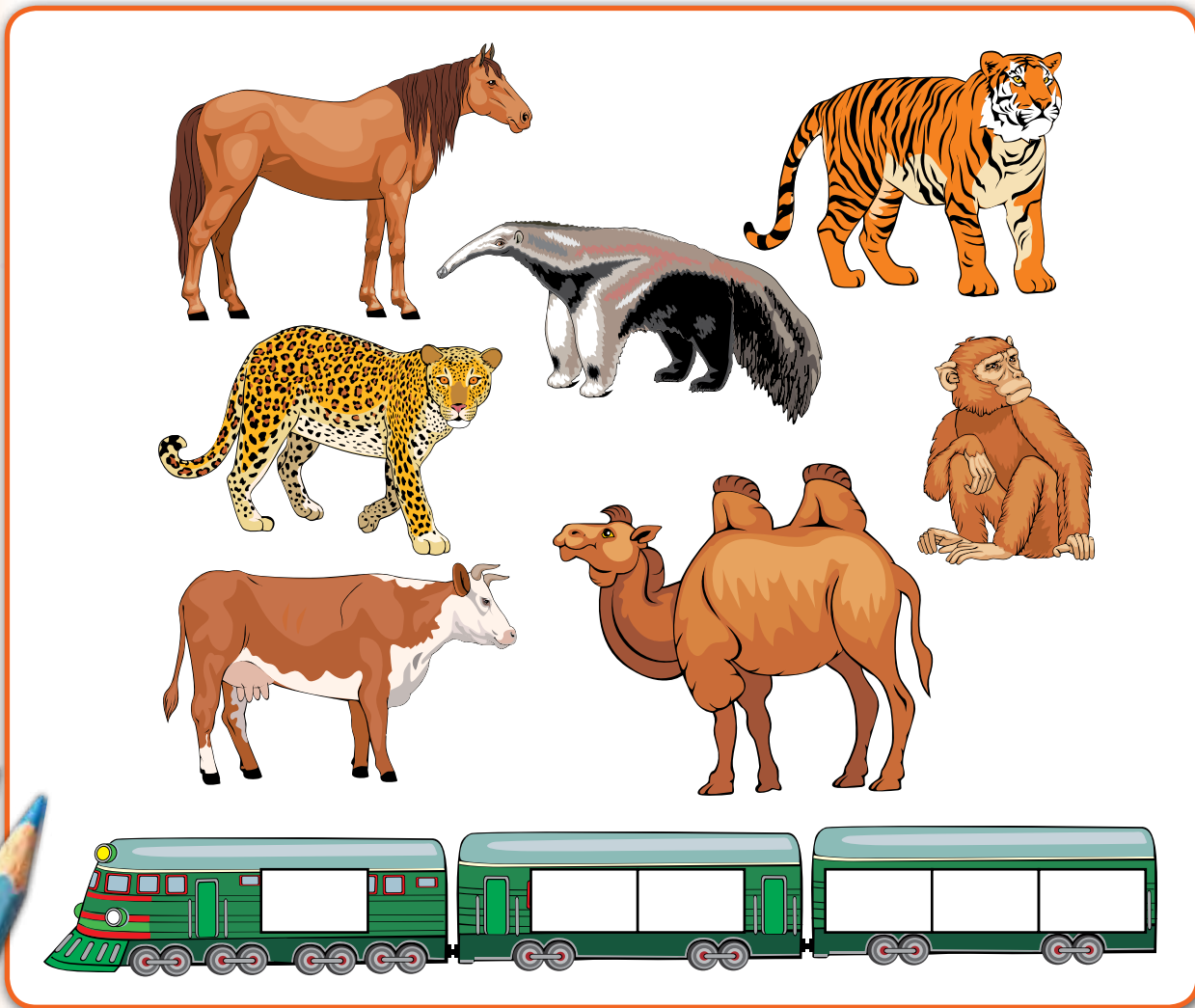
Вивчайте мову українську —
Дзвінкоголосу, ніжну, чарівну,
Прекрасну, милу і чудову,
Як материнську пісню колискову.

Антоніна Канищенко

Поділяємо слова на склади. Переносимо слова з рядка в рядок

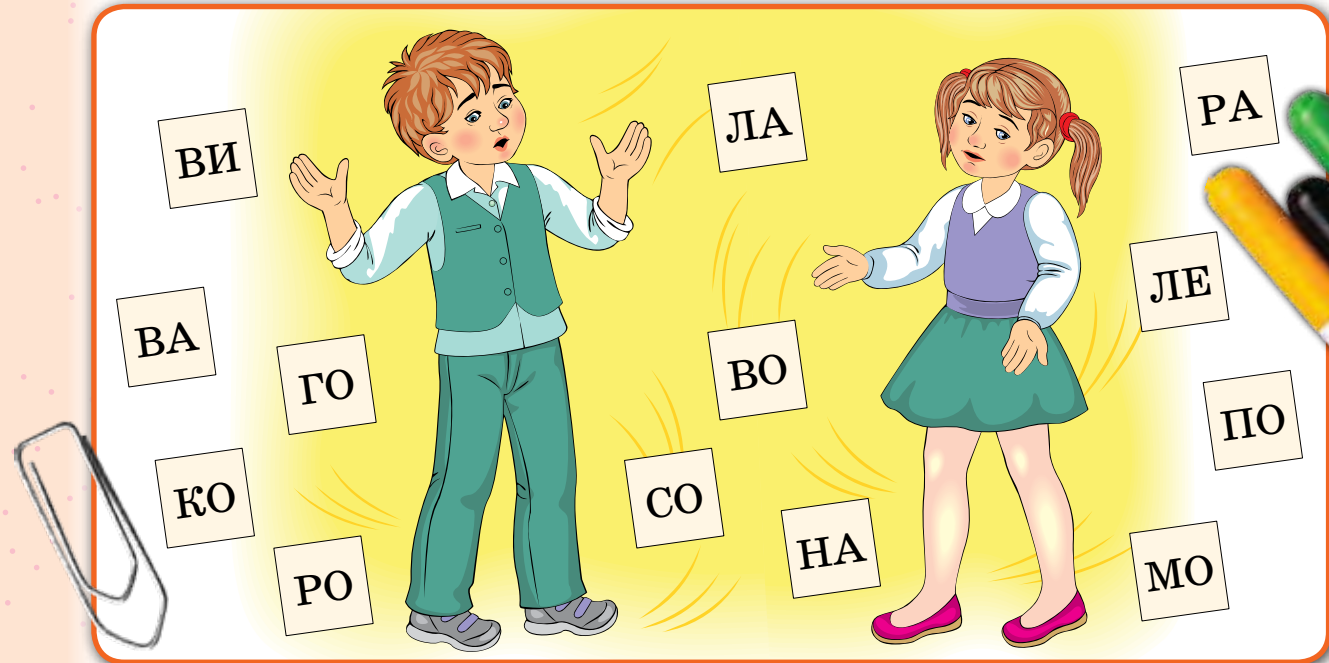
- Допоможи тваринам знайти свій вагон.

Кому з тварин не знайшлося місця в поїзді? Побудуй складову схему слова, яке називає цю тварину.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Допоможи дітям поновити слова. Запиши їх.

Скільки слів утворилося в тебе?

Скільки — у твого сусіда по парті?

- Розв'яжи задачі. Запиши відповіді.

У слові 2 голосні звуки. Скільки в ньому складів?

У слові 3 склади. Скільки в ньому голосних звуків?

У слові 5 звуків. Скільки в ньому складів?

У слові 4 приголосні звуки. Скільки в ньому складів?

Які задачі не мають розв'язку? Чому?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Визначаємо наголошений склад

- З'єднай «вервечкою» зображення зі складовою схемою його назви.

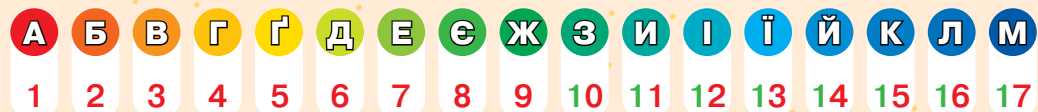

- Розстав наголоси у словах віршика.

Найкраща мама

У котика Мурчика мама кицюня.
 В цапочка рогатого мама козуня.
 В лошати маленького мама конячка.
 А в цуцика, всім це відомо, собачка.
 У кожного з них мама тільки одна,
 І в цілому світі найкраща вона.

Оксана Кротюк

- Доповни складові схеми наголосом.

Разом із сусідом по парті порівняйте свої роботи. Якщо є розбіжності, з'ясуйте чому.

Перевірте себе за словничком на с. 48 зошита, чи правильно ви вимовляєте ці слова.

- Учні виконали завдання по-різному.

Петрик
 загадка
 помилка
 алфавіт

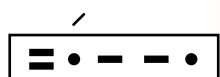
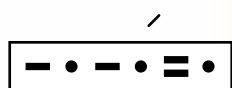
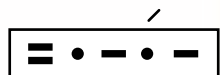
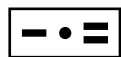
Оленка
 загадка
 помилка
 алфавіт

Хто виконав правильно? Познач.

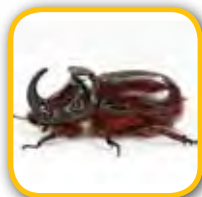

Визначаємо звуки в словах

- З'єднай «вервечкою» зображення з відповідною схемою.

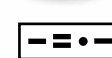
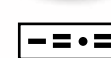
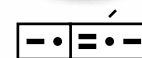

- Де яке слово «мешкає»? Заповни звукові схеми слів.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Розглянь малюнок. Познач, хто з дітей виконав завдання правильно.

- Який приголосний звук у скоромовках вимовляється найчастіше? Познач.

Фазан-футболіст дуже любить футбол.
Як форвард фазан забиває свій гол.

[т] [ф] [х]

Художник малює худобу і хату,
За це він отрима хвалу і зарплату.

[т] [л] [х]

Організуйте в класі конкурс «скоромовців».

- Полічи, скільки в прислів'ї приголосних звуків. Запиши.

Чує дзвін, та не знає, де він.

Підкресли слова, у яких звуків більше, ніж букв.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

В іграшковому магазині

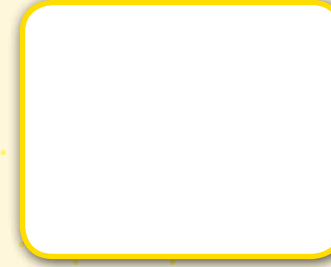
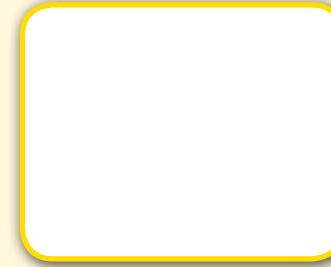
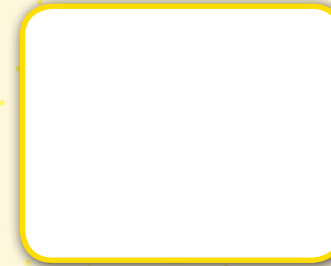
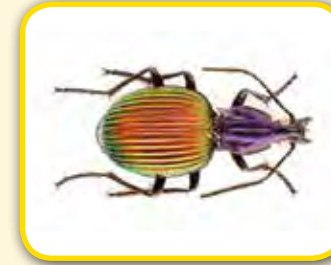
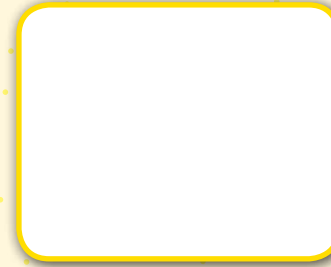
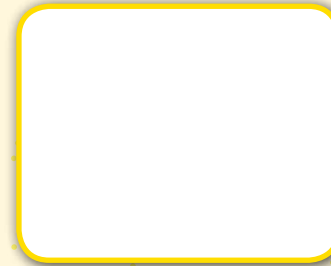
- Розгляньте малюнок. Визначте звуки в назвах іграшок.

- Чи багато в тебе вдома іграшок? Намалюй найулюбленішу і розкажи про неї.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

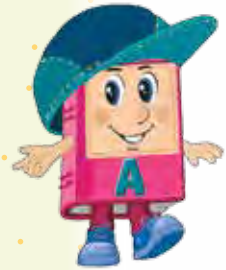
- Гра «Ланцюжок слів». Доберіть слова, що починаються звуком, яким закінчується попереднє слово.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Правильно вимовляємо звуки в словах

- Прочитай пари слів, правильно вимовляючи звуки [г] і [ґ].

[г]авкати — [ґ]ава
[г]рудка — [ґ]рунт
[г]винт — [ґ]валт

[г]рати — [ґ]рати
[г]удок — [ґ]удзик
[г]уляти — [ґ]уля

- Послухай, як вимовляють ці звуки твої товариші. Ніхто не помилився?

- Послухай скоромовку, а потім самостійно прочитай її вголос. Правильно вимовляй виділені звуки.

[дж]мелі і б[дж]оли
Збирали мед у полі,
Носили додому:
Б[дж]оли — б[дж']ілкам,
[дж]мелі — [дж]меликам.
О. Катрич

- Розучи скоромовку. Для цього:

- Прочитай скоромовку повільно. Старанно вимовляй кожен звук.
- Поглянь, які слова схожі одне на одного за своїм звучанням.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Проговори скоромовку напам'ять повільно вголос.
- Проговори пошепки декілька разів: спочатку повільно, потім швидше й швидше.
- Проговори скоромовку декілька разів уголос у швидкому темпі.

Позмагайся зі своїми однокласниками, хто з вас вимовить скоромовку швидше й без жодної помилки.

- Потренуйся вимовляти скоромовку швидко і без помилок.

Хрущ і плющ

Дош хлющить
На зелен плющ.
Під плющем сховався хрущ.
Каже весело плющу:
— Не боюся я дощу!

Анатолій Камінчук

Які звуки ти вимовляєш на місці букви щ? [_____]

- Позмагайся з товаришами, хто виразніше, швидше, чіткіше вимовить скоромовку.

— Ведмедику-ледацю,
Вліз на пасіку нащо?
— Буду джмеликом дзижчати,
Буду меду куштувати.

Підкресли в скоромовці слова, у яких букв більше, ніж звуків.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Як виникла писемність?

- Розглянь зображення, які давні люди залишили на стінах печер. Як ти гадаєш, про що вони хотіли розповісти?

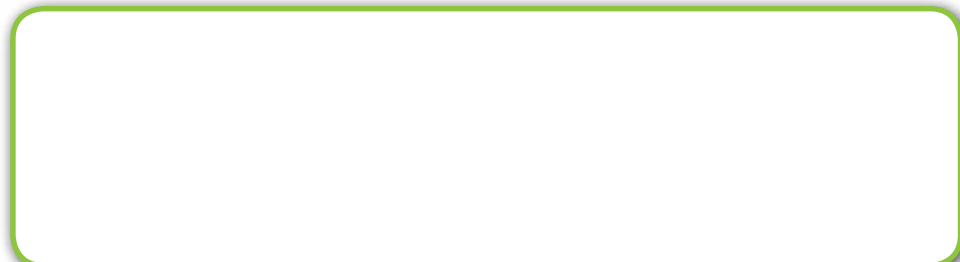

Таке письмо називають малюнковим.

Поцікався у своїх однокласників, чи так само вони «прочитали» ті самі малюнки.

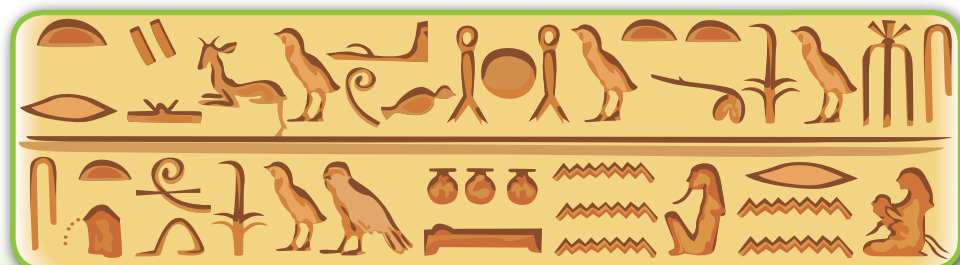
Чому ви по-різному зрозуміли письмо давніх людей?

- Спробуй про щось повідомити своєму сусідові по парті за допомогою малюнка.

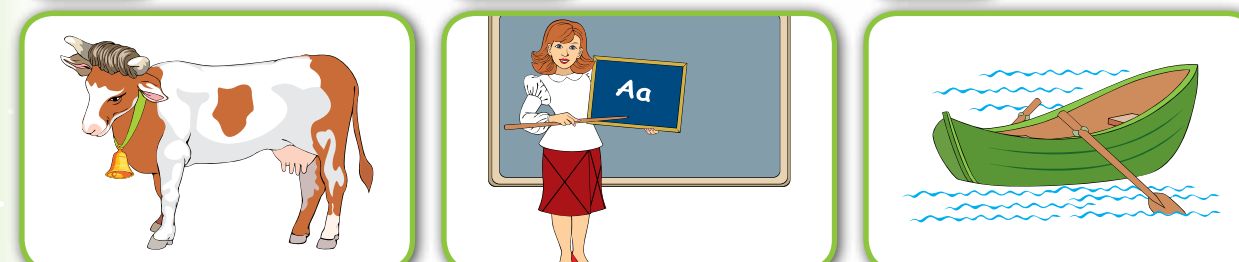
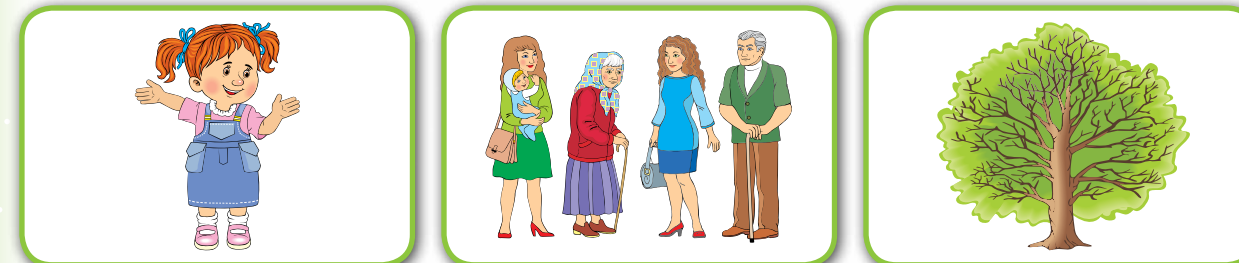
Чи правильно він/вона тебе зрозумів/зрозуміла? Як ти вважаєш, чому?

Щоб письмо було зрозумілішим, люди придумали значки для позначення окремих слів — ієрогліфи.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Спробуй вигадати свої «ієрогліфи». «Запиши» за їхньою допомогою назви того, що намалював художник. Підпиши кожен «ієрогліф».

Порівняйте свої «ієрогліфи». Чому вони у вас різні?

- Яким видом письма користуємося ми?

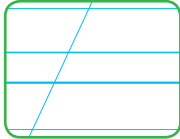
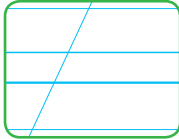
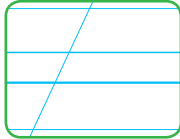
автобус будинок велосипед

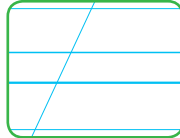
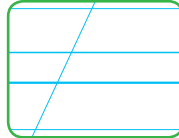
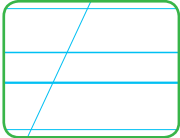
У чому перевага такого письма над малюнковим та ієрогліфічним?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Користуємося абеткою

- Упиши в абетку пропущені рукописні букви — великі й малі.

Аа Бб Вв   Дд Ее Жж

Зз Іі Йй Кк Мм

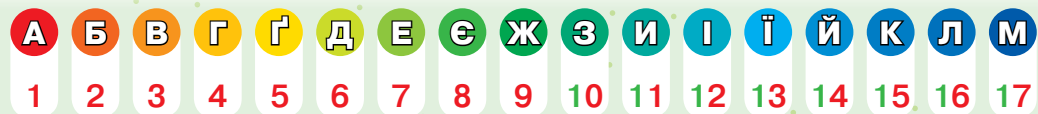
Нн Оо Пп   Тт Уу Фф

 Цц Чч Щщ Юю Яя

- Запиши прізвища учнів в алфавітному порядку.
Бурмака, Ворона, Білик, Антонюк, Бондар, Авраменко, Братусь, Вакуленко.

- Допоможи бібліотекарю скласти алфавітний список назв книжок дитячого письменника Всеволода Нестайка. Укажи їхню послідовність у списку за допомогою цифр.

Порівняйте із сусідом по парті свої списки. З'ясуйте за допомогою абетки, хто виконав завдання правильно.

- «Шурка і Шурко»
- «Кузя, Юзя і компанія»
- «Чарівний талісман»
- «Загадка старого клоуна»
- «Пригода в кукурудзі»
- «Це було в Києві»
- «В Країні Сонячних Зайчиків»

- «Вишикуй» героїв казок за алфавітом. Запиши.

- Розкажи, коли ще тобі допоможе знання абетки.

Наведи приклади.

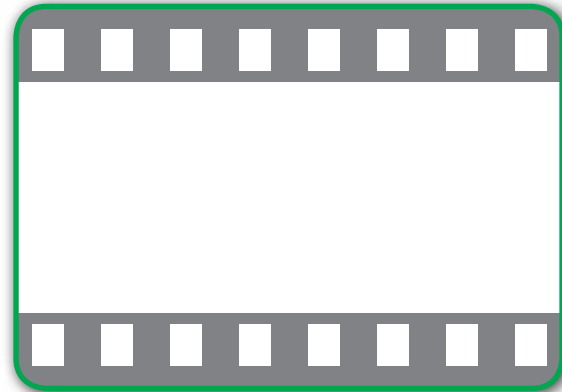

Мої улюблені мультфільми

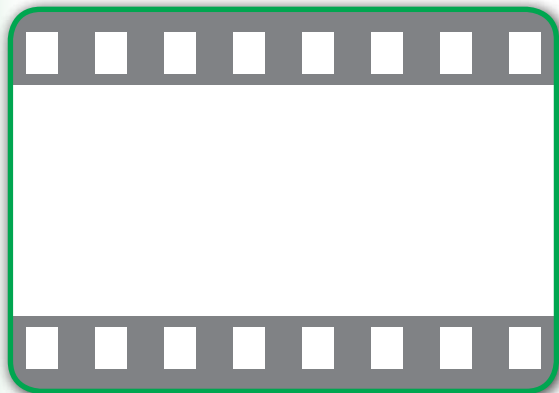
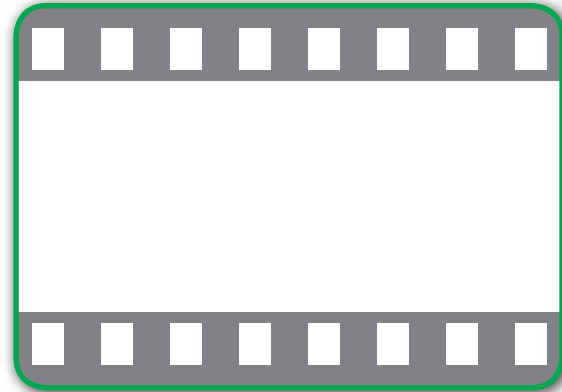
- Прочитай назви відомих мультфільмів. Пригадай і намалюй кадр із кожного мультфільму.

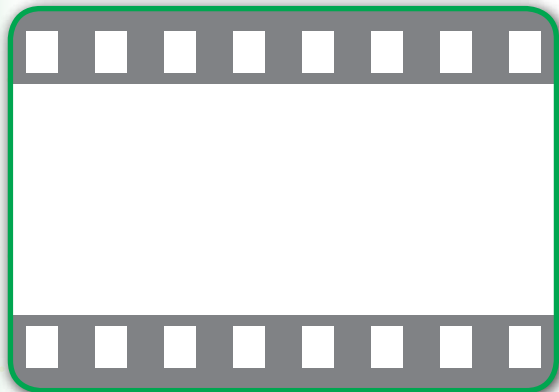
«Капітошка»

«Івасик-Телесик»

«Щенячий патруль»

«Фіксики»

- Який мультфільм твій найулюбленіший? Розкажи чому.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Прочитай імена героїв мультфільму «Фіксики». Запиши їх в алфавітному порядку. Хто швидше впорається, той і переможець.

Нулик, Шпуля, Мася, Татус, Верта, Сімка, Фаер, Ігрек, Дідус.

- З'єднай за допомогою «вервечки» назву мультфільму та його героя.

«Щенячий патруль»

П'ятачок

«Вінні Пух»

Ельза

«Фіксики»

Райдер

«Крижане серце»

Дім Дімич

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Позначаємо м'якість приголосних звуків

- Прочитай вірш.

Пошила зозуля
Чобітки на гулі.
Лівий, правий чобіток
Шиті з білих пелюсток.
Пелюстки тоненькі,
Чобітки легенькі.

Павло Мовчан

Підкресли слова, що містять м'які приголосні звуки.
Обведи букви, які їх позначають.

- Вивчи скоромовку напам'ять.

Барабани били бурю.
Барабани били бій.

Підкресли букви, які позначають звук [р]. Скільки таких звуків у скоромовці? Познач правильну відповідь.

- чотири три два

- Порівняй перші звуки в словах. Чим вони відрізняються? Запиши ці слова буквами. Обведи букви приголосних, що позначають пари за твердістю–м'якістю.

[ра́нок] — [р'а́ска]

[зал] — [з'а́блик]

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Добери слова, скориставшись малюнками. Впиши в клітинки.

						Ь
						Ь
						Ь
						Ь
						Ь

Чого більше в словах кросворда: звуків чи букв?

- Запиши слова буквами у відповідні рядки.
[бад'о́рий'], [горобе́ць'], [ба́т'ко], [г'іст'], [ге́дз'], [с'о́мий'], [ма́л'ва], [л'он], [не́н'ка].

перед [о]:

перед твердим приголосним звуком:

наприкінці слова:

- Підкресли букви, що позначають звук [л].

На болоті журавель
Цілий день збирав щавель.

Скільки таких букв підкреслено в тебе? Скільки — у сусіда по парті? З'ясуйте, хто виконав завдання правильно. Чому помилився інший?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

• Прочитай вірш.

В теплі подалились краї
 Гуси, чаплі, солов'ї,
 Журавель, зозуля, шпак,
 Трясогузка, стриж і грак,
 Жайворонок польовий,
 Конопляночка-співачка,
 Лебідь, ластівка і качка.

Інна Величко

Знайди у вірші слова — назви птахів, у складі яких є м'які приголосні звуки. Підкресли букви, що позначають м'якість цих приголосних.

• Чи знаєш ти, які з птахів залишаються зимувати у твоїх краях? Розглянь зображення цих птахів. Запиши їхні назви.

Розкажи, як позначена м'якість приголосних звуків у цих словах.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

• Запиши слова буквами у дві групи.

[вішн'а], [сл'оза], [к'інець], [короба], [л'убов], [дз'об],
 [ал'бом], [орл'ата], [л'ул'ка], [кол'орі], [п'ірй'іна], [н'ух].

• М'якість приголосних звуків позначається за допомогою букв голосних.

• М'якість приголосних звуків позначається за допомогою м'якого знака (ь).

Підкресли слова, які довелося записати одразу у дві групи.

Поділи слова другої групи для переносу вертикальними рисками (|).

Яке слово не увійшло до жодної групи?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Позначаємо звук [й']

- Підкресли слова, що містять звук [й'].

1. Вовків боятися, то в ліс не ходити. 2. Знає кішка, чие м'ясо з'їла. 3. Шукай діла, як хліба.

- Спиши прислів'я, яке тобі найбільше сподобалося. Обведи букви, за допомогою яких позначається звук [й'].

- Запиши слова в такі стовпчики:

[згра́й'а], [й'у́шка], [й'орж], [бой'ец'], [край'і́на], [мй'а́со], [край'], [п'і́рй'а], [рай'о́н].

[й']
Й

[й']
Я, Ю, Є, Ї

[й']
' + Я, Ю, Є, Ї

Перевір, чи правильно учениця записала текст.

Почалася повінь. Наша річка розлилася. Вода до самої хати підбралася.

Як ти вважаєш, про що забула дівчинка?

- Гра «Живі звуки». Прочитай загадку. Зі звуків слова-відгадки збери інші слова. Запиши, що у тебе утворилося.

Море́плавцям у пригоді
Стану в будь-яку погоду.
У грозу, в туманній млі
Приві́таю кораблі.

З інтернет-ресурсів

Перевірте одне одного. Хто правильно записав більше слів, той і переможець.

Пишемо слова з апострофом

- Відгадай загадку. Запиши відповідь.

Я такий же, як знак розділовий,
і відомий шкільній дітворі.

Та в словах української мови
я пишу не внизу, а вгорі.

Спробуй лиш написати ім'я —
зразу стану потрібним і я.

Дмитро Білоус

Blank handwriting lines for the answer.

- Для чого потрібний апостроф при написанні слова *ім'я*?
Яка у цього знака «робота»?

- Навчись вимовляти скоромовку швидко, чітко і правильно. Побудуй відповідні звукові схеми.

Зім'яв Дем'ян під возом м'яту.
Лук'ян в'юнів спіймав багато.
Зів'яла м'ята у Дем'яна.
В'юни вкипіли у Лук'яна.

- Підкресли слова, які можна перенести з рядка в рядок у різні способи.

П'ятірка, солов'ї, дерев'яний, здоров'я,
бур'ян, полум'яний, пам'ять.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Переклади українською мовою і запиши.

Крепкое здоровье —

Blank handwriting lines for the translation.

Относится с любовью —

Blank handwriting lines for the translation.

Пение соловья —

Blank handwriting lines for the translation.

Хорошая память —

Blank handwriting lines for the translation.

Кожаный мяч —

Blank handwriting lines for the translation.

- Визнач слова за їх тлумаченням. Запиши.

1. Надзвичайно рухлива риба
з видовженим гнучким тілом —

Blank handwriting lines for the answer.

2. Драматичний твір, призначений
для театральної вистави —

Blank handwriting lines for the answer.

3. Польовий гризун, шкідник
польових злаків і городніх
рослин —

Blank handwriting lines for the answer.

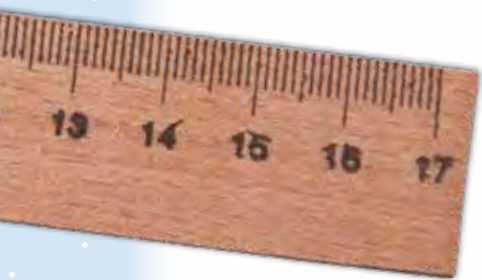
4. Група родичів, що мешкають
разом —

Blank handwriting lines for the answer.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Позначаємо подовжені приголосні

- Упиши букви в порожні клітинки, щоб утворилися слова. Якщо не зможеш виконати завдання самостійно, звернись по допомогу до сусіда по парті.

			Л	Л	Я
			Л	Л	Я
			Н	Н	Я
			Н	Н	Я
			Т	Т	Я
			Т	Т	Я

- Прочитай текст, який написала Наталка. Виправ помилки.

Біля лісу виграє на сонці ставок. Понад ставком ростуть гілясті верби. Під вербами рибалки з вудочками сидят.

Про які правила забула дівчинка?

А Б В Г Г Д Е Е Ж З И І Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Склади звукові схеми слів — назв зображених предметів. Під моделями запиши слова буквами.

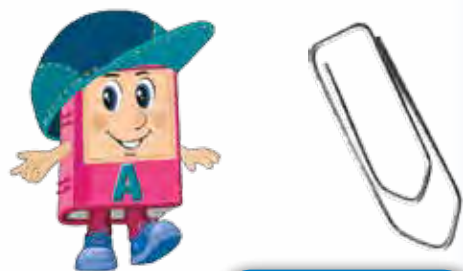
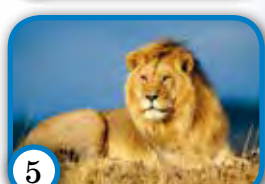
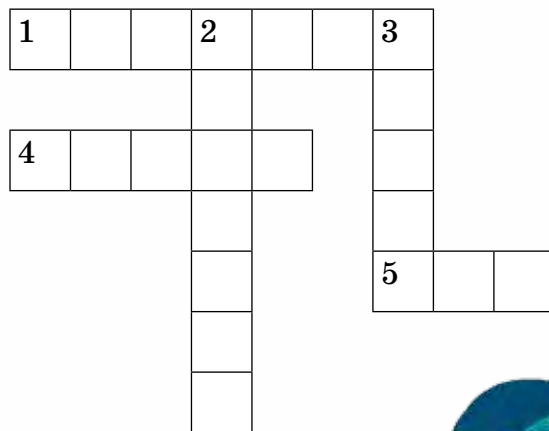

Поясни, чому в цих словах букв більше, ніж звуків.

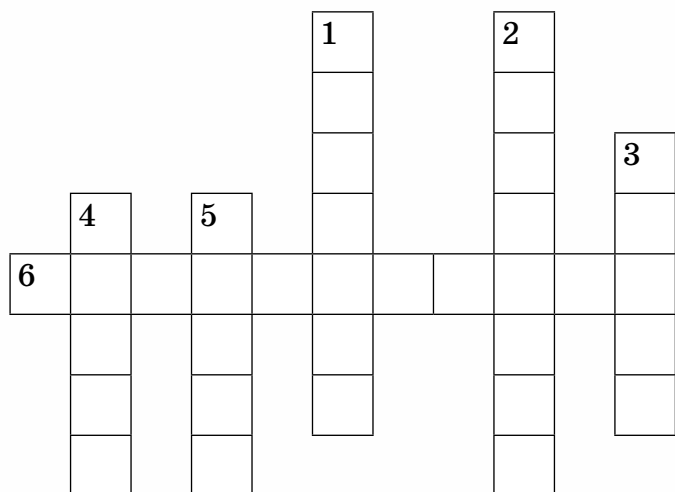
Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Розрізняємо слова — назви предметів, дій та ознак предметів

- Розгадай кросворд «У світі тварин».

- Розгадай кросворд «Професії».

Знайди серед слів кросворда такі, у яких один звук позначається двома буквами. Поясни, чому так буває.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Розглянь зображення. Чи знаєш ти, як називаються ці квіти? Розкажи, які з них ростуть на клумбах, а які — у лісі.

Підпиши зображення.
Що називають записані слова?

- Усно опиши свою найулюбленішу квітку, не називаючи її. Для опису використовуй слова — назви ознаки предметів. Твої однокласники мають відгадати, про яку квітку йдеться.
- Запиши пропущені слова — назви ознак предметів.

як лисиця.

як вовк.

як жираф.

як осел.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

• Прочитай загадки. Відгадай їх. Відгадки намалюй.

Летить — мовчить,
Лежить — мовчить,
Коли помре,
Тоді реве.

Тече, тече —
Не витече,
Біжить, біжить —
Не вибіжить.

Обведи в загадках слова, які допомогли тобі їх відгадати. Що вони називають — предмети , ознаки предметів чи їх дії ?

А що називають слова-відгадки?

• Утвори зі слів — назв предметів назви ознак. Запиши.

соловей — солома —

дерево — олово —

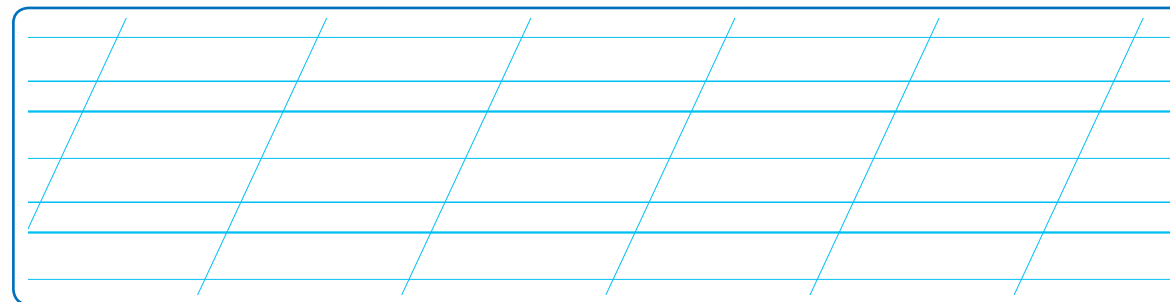
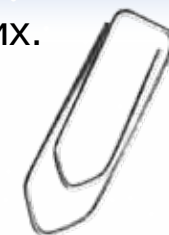
камінь — риба —

Разом із сусідом по парті перевірте роботи одне одного. Якщо є розбіжності, з'ясуйте, у кого правильно.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Слова-помічники

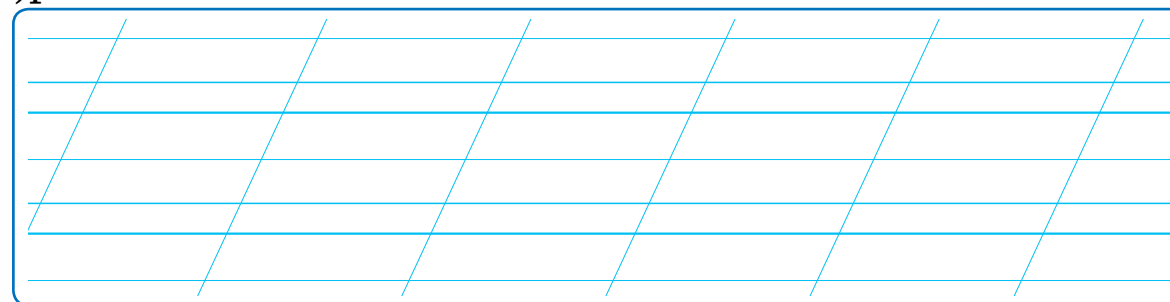
- Прочитай слова. Визнач, що називає кожне з них.
Цвісти, поле, гречка.
Бджоли, збирати, мед, працювати.
- Збери зі слів речення і запиши їх.

Що відбулося зі словами в реченні? Підкресли ті, що змінилися. Якому реченню знадобилося додаткове слово? Яка в нього «робота»? Як слова-помічники пишуться зі словами-назвами?

- Запиши, розкриваючи дужки.

(Про)читати (про)тварин, (від)їхати (від)воріт, (по)ходити (по)росі.

Обведи слова-помічники. Як ти їх визначаєш?

Струмок був зовсім вузьким. Він радісно дзюрчав понад городом. Вився поміж вербами по луках. А потім губився у траві.

Обведи слова-помічники.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Використовуємо ввічливі слова

- Прочитай вірш. Поясни, чому він так називається.

Про чарівні слова

«Добрий день!» — до мами й тата,
 До сусідів говори,
 До сестрички, і до брата,
 І до друзів у дворі.
 «Добрий ранок!»,
 «Добрий вечір!» —
 Є до кожної пори.
 А слова такі, до речі,
 Усміхнувшись, говори.
 Крім вітання, побажання
 Інші ще запам'ятай.
 І від рання до смеркання
 В мові повсякчас вживай:
 «Я вам дякую!», «Спасибі!»
 А без них, ну, як нам жить?
 Щоб малюк в житті не схибив,
 Ще з колиски мама вчить
 Чемно «Дякую!» казати,
 «До побачення!», «Бувай!».
 Слів хороших є багато —
 Ти про них не забувай.
 І «Пробачте!», «Вибачайте!»,
 «Перепрошую!» є в нас.
 І «Будь ласка!» всі вживайте,
 Бо ж своє на кожен час.

Надія Красоткіна

Добрий
день!

Добрий
вечір!

Спасибі!

Пробачте!

Будь
ласка!

Добрий
ранок!

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І І Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Випиши з вірша:

Слова вітання

Слова прощання

Слова прохання

Слова вибачення

Слова подяки

Усно доповни кожну групу власними словами.

- Прочитай слова вітання і прощання.

1. Привіт! Доброго ранку! Здрастуйте! Добрий день! Салют!
 Добрий вечір! Доброго здоров'я!

2. До побачення! Прощай! До зустрічі! На все добре! Чао!
 Бувай! До завтра!

Обведи слова, які можна вживати тільки у спілкуванні з однолітками.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

- Добери до кожного із ввічливих висловів близькі за значенням. Запиши їх.

Доброго ранку! —

До зустрічі! —

Гарних снів! —

Перепрошую! —

Щиро вдячний! —

- Виправ переплутанку.

1 будь ласка,
прошу

подяка

2 дякую,
спасибі

вибачення

3 здрастуйте,
на все добре,
до зустрічі

прохання

4 перепрошую,
вибачте

привітання
і прощання

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Працюємо з реченнями. Складаємо і відновлюємо речення

- Розкажи за малюнками і схемами, чим люблять займатися діти.

Запиши речення.

- Склади речення і «запиши» їх за допомогою схем.

Про свою улюблену іграшку:

Про домашнього улюбленця:

Про своє найулюбленіше заняття:

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Збери розсіпані слова, щоб утворилися українські прислів'я. Спробуй пояснити їхній зміст.

1. Ластівка, не, весни, несе, одна.
2. Малий, хмари, з, дощ, великої.
3. Одного, не, семеро, ждуть.

Запиши прислів'я, яке тобі найбільше сподобалося.

Handwriting practice area with a grid of lines for writing the selected proverb.

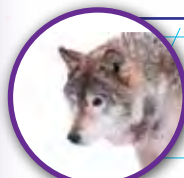

Чи буває так?

Качата [к^умкай'ут']. Вовки [пишч^ат']. [солов^й'і] [д^зижч^ат'].
Жаби [кр'ач^ут']. Миші [т'охкай'ут']. Бджоли [в^й'ут'].

Упорядкуй запис. Назви те, що роблять звірі, птахи, комахи насправді. Запиши. Звукові записи заміни на буквені.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

Складаємо речення за малюнками

Handwriting practice area with a grid of lines for writing a sentence based on the raccoons illustration.

Handwriting practice area with a grid of lines for writing a sentence based on the hedgehog illustration.

Handwriting practice area with a grid of lines for writing a sentence based on the goat illustration.

Handwriting practice area with a grid of lines for writing a sentence based on the bird illustration.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

Доповнюємо речення

- Продовж відповіді на запитання.
Які уроки ти більш за все любиш?
Більш за все я люблю уроки...

- Чим ти любиш займатися у вільний час?
У вільний час я люблю ...

- Які книги ти любиш читати?
Я люблю читати книги про...

- Що ще ти можеш розказати про себе? Розкажи так, щоб однокласникам було цікаво тебе слухати.

- Доповни речення словами, що підходять за змістом.

1. Настала яка? осінь.

2. звідки? падає яке? листя.

3. коли? птахи відлетять куди? .

4. які? мешканці запасують що? .

- Перевір, чи знаєш ти народні прислів'я. Упиши пропущені слова.

мала, а й та працює.

Ранні пташки росу п'ють, а пізні — сльози .

Вчимося виразно читати речення

- Прочитай рядки з вірша Тараса Шевченка, зупиняючись на місці знака /.

Пишається / над водою червона калина.
Пишається над водою / червона калина.
Пишається над водою червона / калина.

Де, по-твоєму, знак / розташовано в потрібному місці?
Поясни чому.

Щоб зміст речення був зрозумілим, під час читання в потрібному місці роблять невеличкі зупинки — паузи. Їх позначають знаком /.

- Прочитай. Згадай, яка казка так починається.

Були собі Лисичка та Журавель.
Зустрілися вони якось у лісі. Та такі стали приятелі. Кличе Лисичка Журавля до себе в гості. Наварила вона каші з молоком та й розмазала по тарілці. ...

- Разом із сусідом по парті визначте в реченні місця, де потрібно робити невеличкі паузи. Позначте їх.

- Спиши перше речення.

/	/	/	/	/

А	Б	В	Г	Ґ	Д	Е	Є	Ж	З	И	І	Ї	Й	К	Л	М
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

- Прочитай уривок з вірша Івана Малковича «Отакий роззява».

Жив собі роззява, / ліві двері / справа.../
З ранку /він хутенько встав, /піджака вдягати став,/
Шусть / руками в рукави / — з'ясувалось, /то штани./
Отакий / роззява, / ліві двері / справа. /

Разом із сусідом по парті прочитайте речення одне одному. У кожному відрізку знайдіть ключові слова, які треба виділити голосом. Однакові чи різні слова ви виділили голосом?

У реченні є ключові слова — слова, найважливіші для розуміння його змісту. Їх вимовляють з більшою силою — виділяють голосом: **Жив собі роззява, / ліві двері / справа.../**

- Прочитай виразно. Поясни, чому на те саме питання хлопчик відповів по-різному.

— **Ти / в суботу в кіно ходив?/**
— **Ні, / ти мене з кимось переплутала.**

— Ти в суботу /в кіно ходив?
— **Ні, / у неділю.**

— Ти в суботу в кіно ходив?
— **Ні, ми з батьками в ліс їздили.**

— Ти в суботу в кіно ходив?
— **Ні, ніколи було.**

Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф	Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ь	Ю	Я
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33

- Підготуйся виразно читати вірш Анатолія М'ястківського: познач місця пауз і ключові слова.

Качечка лапата
Замітає хату.
Качур довгоносий
Сміттячко виносить.
Горобці на спали
Хмизу назбирали.
Курка на ряденце
Сіє борошенце.
Ластівка з криниці
Принесла водиці.
А маленьке каченятко
Несе горнятко.

Прочитай виразно. Якщо віршик тобі сподобався, вивчи його напам'ять.

- Прочитай прислів'я. Що їх об'єднує? Розкажи, як ти розумієш кожне.

1. Вчитися ніколи не пізно. 2. За одного вченого дають десять невчених. 3. Наука в ліс не веде, а з лісу виводить.

- Разом із сусідом по парті визначте у прислів'ях місця пауз. Знайдіть ключові слова і обведіть їх. Прочитайте прислів'я виразно одне одному. Порівняйте свою роботу з іншими учнями класу. Якщо є розбіжності, з'ясуйте, у кого правильно.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

У світі чарівної казки

- Розглянь малюнки. Назви казку, яку вони ілюструють. Побудуй речення за кожним малюнком. Склади спочатку схеми, а потім запиши кожне речення.

Blank writing lines for the first illustration.

Blank box for the title of the first illustration.

Blank writing lines for the second illustration.

Blank box for the title of the second illustration.

Blank writing lines for the third illustration.

Blank box for the title of the third illustration.

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ъ Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

- Прочитай. Запиши, хто з героїв казок надіслав ці повідомлення.

Поспішаю до лісу. Мачуха наказала принести підсніжників.

Терміново викликали лікувати звірів в Африку. Не встигну повернутися.

Вирушаю на весілля до Дюймовочки.

Вигнав мене дід із хати. Не знаю, що робити.

Риболовля закінчилася погано. Мене побили, а хвіст опинився в ополонці.

Не шукайте мене. Покотився подорожувати світом.

А Б В Г Ґ Д Е Є Ж З И І Ї Й К Л М
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17

- Вікторина. Познач правильну відповідь.

1 Скількох тварин зустрів Колобок, доки його не з'їла лисиця?

- чотирьох
 трьох
 двох

2 Ішов дід лісом, а за ним бігла собачка, та й загубив дід

- ...
 капелюха
 рукавичку
 люльку

3 Що тягнув дід із землі, та витягти не міг?

4 З якого посуду пригощала Лисичка Журавля?

- з глечика
 з тарілки
 з блюдця

5 Познач героя казки «Колосок»?

Н О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ь Ю Я
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33

6 Хто викрав Івасика-Телесика?

7 Кого зробив дід із соломи?

Бичка

Кізоньку

Лоша

8 Хто прогнав Козу-Дерезу із зайчикової хатки?

9 Що несла своїй бабусі Червона Шапочка?

пиріжки і горщик з маслом

круасани і горщик зі сметаною

бублики і глечик молока

• Вимовляй слова правильно.

алфа́віт

зага́дка

по́милка

ара́хіс

кропи́ва

портфе́ль

вира́зно

кульба́ба

посере́дині

воро́та

нові́й

украї́нський

граблі́

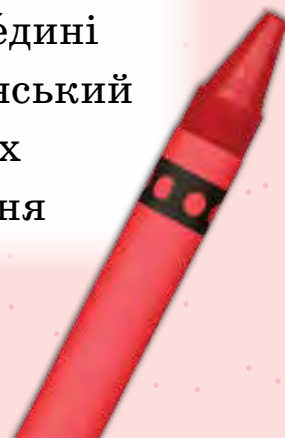
о́лень

фарту́х

завда́ння

по́друга

чита́ння

Кожному вчителю, який обрав цей посібник для роботи з класом, видавництво «Ранок» надає авторський методичний супровід протягом навчального року

Інтерактивна школа ТВОРЧОГО ВЧИТЕЛЯ

- регулярні методичні вебінари від авторів підручників та провідних фахівців за актуальними темами для кожного класу
- можливість поставити питання авторам та отримати відповідь у режимі онлайн
- можливість переглянути запис кожної тематичної зустрічі у зручний час
- сертифікат кожному зареєстрованому учаснику

Чекаємо на вас на сайті interactive.ranok.com.ua

Навчальне видання
Тимченко Лариса Іванівна
Цєпова Ірина Вікторівна

**Дивослово. Українська мова.
Навчальний зошит для 2 класу
закладів загальної середньої освіти.
У 4 частинах. Частина 1**

Відповідальний редактор *І. В. Сфімова*
Редактор *Ю. В. Завгородня*
Художник *Н. В. Кридченко*

З питань придбання продукції
видавництва «Ранок» звертатися за тел.:
у Харкові – (057) 727-70-80;
Києві – (044) 599-14-53, 377-73-23;
Вінниці – (0432) 55-61-10;
Дніпрі – (056) 785-01-74, 789-06-24;

Н806017У. Підписано до друку 21.08.2018. Формат 84×108/16.
Папір офсетний. Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 5,04.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.
Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145.

Е-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 719-48-65,
тел./факс (057) 719-58-67.

Житомирі – (067) 122-63-60;
Львові – (032) 244-14-36;
Миколаєві та Одесі – (067) 551-10-79;
Черкасах – (0472) 51-22-51;
Чернігові – (0462) 93-14-30.
Е-mail: commerce@ranok.com.ua.

«Книга поштою»: вул. Котельниківська, 5, Харків, 61051.
Тел. (057) 727-70-90, (067) 546-53-73.
Е-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

Поділяємо слова на склади.
Переносимо слова з рядка в рядок

Визначаємо наголошений склад

Визначаємо звуки в словах

В іграшковому магазині

Правильно вимовляємо
звуки в словах

Як виникла писемність?

Користуємося абеткою

Мої улюблені мультфільми

Позначаємо м'якість
приголосних звуків

Позначаємо звук [й']

Пишемо слова з апострофом

Позначаємо подовжені приголосні

Розрізняємо слова — назви
предметів, дій та ознак предметів

Слова-помічники

Використовуємо ввічливі слова

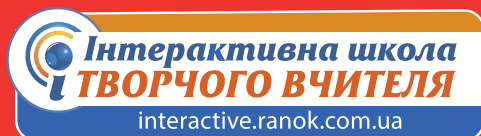
Працюємо з реченнями.
Складаємо і відновлюємо речення

Складаємо речення за малюнками

Доповнюємо речення

Вчимося виразно читати речення

У світі чарівної казки

ISBN 978-617-09-4754-3

ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА
УСІ КНИГИ ТУТ!

🛒 ranok.com.ua

📧 e-ranok.com.ua

✉️ pochta@ranok.com.ua

☎️ (057) 727-70-90